اعضای تحکیم وحدت، ۲۹ و ۳۰ فروردین در اهواز گردهم می آیند

تحکیم وحدت در انتظار آینده

فرشته طیری قاضی

از زمان حادثه کوی دانشگاه تهران برخی اختلاف نظرها بین اعضای تحکیم وحدت بروز کرد. این اختلاف نظرها در جریان انتخابات ریاست جمهوری علنی شد. دو گروه نشست هایی را در شیراز و تهران برگزار کردند. بعد از برگزاری این نشست ها اختلافات به حدی رسید که به پلمپ شدن دفتر مرکزی این تشکل انجامید.

بحث بر سر موضوع، هنوز ادامه دارد، آنچه می خوانید گزارشی از تغیرو تحولات این تشکل دانشجویی است.

در پی برگزاری نشست موسوم به وفاق و مودت در دانشگاه علامه طباطبایی و انتخاب اعضای شورای مرکزی دفتر تحکیم وحدت، نشست مصوبات این اتحادیه تحت عنوان بهار جنبش دانشجویی روزهای ۲۹ و ۳۰ فروردین ماه در دانشگاه اهواز برگزار می شود.

عبدالله مؤمنی با عنوان مسؤول تشکیلات دفتر تحکیم وحدت با اعلام این خبر گفت: از معدود انجمن هایی که در نشست شیراز شرکت کرده ولی در نشست علامه شرکت نکردند نیز برای حضور در نشست اهواز دعوت می کنیم. این در حالی است که با گذشت بیش از ۵۱ روز از پلمپ شدن ساختمان مرکزی دفتر تحکیم وحدت هنوز سرنوشت این ساختمان معلوم نیست و کمیسیون دانشجویی شورای تأمین استان تهران اعلام کرده ساختمان دفتر تحکیم وحدت تا برگزاری انتخابات سراسری و رفع اختلاف ها فک پلمپ نخواهد شد.

اولین نشانه های اختلاف

اولین نشانه های اختلاف در دفتر تحکیم وحدت که پس از حادثه کوی دانشگاه تهران بروز کرده بود از نوع نگاه و گرایش رفتاری فعالان سیاسی این جریان نسبت به فرآیند اصلاحی ناشی می شد و در قالب دو طیف سیاسی نمایان شد. اما اختلافات این تشکل دانشجویی در برگزاری انتخابات شورای مرکزی آن نمود عینی یافت و دامنه این اختلافات چنان توسعه یافت که هفت عضو شورای مرکزی در یک طیف و دو عضو دیگر در طیف مقابل قرار گرفتند به طوری که پس از آن همواره دو بیانیه و دو نوع موضع گیری متفاوت با مهر و امضای دفتر تحکیم وحدت اعلام می شد که در یک سو محمد مهدی طباطبایی و مهدی منوچهری و در سوی دیگر علی افشاری، رضا حجتی، اکبر عطری، ابراهیم شیخ، نیما فاتح، جواد صالحی و سیاوش افضلی قرار گرفتند.

شاید بتوان گفت نشست دانشگاه تربیت مدرس در اردیبهشت سال ۸۰ آخرین نشست مشترک دو طیف بود.

پس از نشست انتخاباتی آبان ۷۹ در اصفهان و ۲۲ بهمن در تبریز که بی نتیجه مانده بود در اردیبهشت ۸۰ نشست انتخاباتی این تشکل تجدید شد اما تنها نتیجه ای که نشست تربیت مدرس در پی داشت اعلام حمایت دفتر تحکیم وحدت از کاندیداتوری سید محمد خاتمی در هفتمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بود و انتخابات شورای مرکزی برای سومین بار بی نتیجه ماند.

اوج درگیری ها

چند روز پس از نشست دانشگاه تربیت مدرس میتینگ انتخاباتی سیدمحمد خاتمی در حسینیه شماره ۲ جماران که دفتر تحکیم وحدت برگزار کننده آن بود به تشنج کشیده شد. در این میتینگ پس از سخنرانی خاتمی و کروبی برای اولین بار اختلافات درونی اتحادیه علنی شد و اعضای دو طیف در حضور خبرنگاران به زدوخورد پرداختند. در پی علنی شدن شکاف، دو طیف برگزاری دو نشست انتخاباتی را به طور همزمان اعلام کردند. یک طیف نشست را در ساختمان مرکزی دفتر تحکیم وحدت در تهران و طیف دیگر نیز در گیلان نشستی را ترتیب دادند.

هیأت حل اختلاف

پس از درگیری های حسینیه جماران، برخی از انجمن های اسلامی مثل انجمن های دانشگاه های تهران، شهید بهشتی و تربیت مدرس با اعلام اینکه تداوم حرکت های افراطی در درون دفتر تحکیم وحدت منجر به اضمحلال کلیت این دفتر خواهد شد، خبر از شکل گیری هسته ای برای شکل دهی به یک اجماع و وفاق دادند. فعالیت این هسته در نهایت منجر به شکل گیری یک هیأت حکمیت هفت نفره شد تا مسائل اختلافی دو طیف را بررسی کرده و بین دو گروه داوری کند.

محسن کدیور، سعید حجاریان، علی رضا علوی تبار، هاشم آقاجری، مصطفی تاج زاده، عباس عبدی و حمیدرضا جلایی پور اعضای این هیأت هفت نفره بودند که ۴۰ ساعت با نمایندگان طرفین به گفت وگو پرداخته و در نهایت پروتکلی برای پایان بخشیدن به اختلافات تنظیم شد. در این پروتکل که در آن بر برگزاری هر چه سریع تر انتخابات شورای مرکزی تأکید شده بود، برای پیشگیری از اختلافات بیشتر، اعضای شورای مرکزی وقت از نامزدی در شورای مرکزی جدید منع شدند این پروتکل توسط طیف عطری- افشاری پذیرفته شد اما طیف طباطبایی- منوچهری از امضای آن امتناع کردند.

نشست گیلان

نشست گیلان در شهریور ۸۰ بدون توجه به مواد پروتکل یاد شده برگزار شد و در این نشست طباطبایی و جابری به عنوان اعضای شورای مرکزی جدید انتخاب شدند. دانشگاه های تربیت مدرس ، تهران و شهید بهشتی و برخی متحدانشان که در پی وفاق و اجماع در مجموعه تحکیم بودند اگر چه در نشست گیلان شرکت کردند اما تلاش بسیاری کردند تا از برگزاری انتخابات پیشگیری و حاضران را به گفت و گو با طیف دیگر ترغیب کنند تـــا پس از گفت وگو همگی در یک نشست مشترک به انتخاب اعضای شورای مرکزی بپردازند. و در نهایت نیز با آبستراکسیون انتخابات را از رسمیت انداختند. این در حالی بود که همزمان طیف عطری- افشاری تهدید کرده بودند در صورت برگزاری انتخابات در گیلان ما نیز به برگزاری انتخابات در تهران اقدام خواهیم کرد. هر چند که این تهدید در آن زمان عملی نشد و طیف مقابل بی توجه به این تهدیدات، دوم و سوم اسفند ۸۰ یک نشست انتخاباتی دیگر برای تعیین هفت عضو جانشین برگزار کردند که هفت عضو دیگر تحکیم وحدت با انتخابات را تحریم کرده و آن را اقدامی فرمایشی و خلاف ضوابط تشکیلاتی توصیف کردند. این هفت عضو با استعفاز عضویت در شورای مرکزی خواهان برگزاری انتخابات سراسری برای تعیین اعضای جدید شوراشدند.

پلمپ دفتر

پس از برگزاری انتخابات شورای مرکزی در نشست شیراز توسط طیف «طباطبایی- منوچهری» اختلاف دو طیف بر سر صلاحیت استقرار و مدیریت ستاد مرکزی این تشکل دانشجویی در تهران به برخورد فیزیکی انجامید و ساختمان مرکزی این تشکل ۶ اسفند ۸۰ به وسیله نیروی انتظامی پلمپ شد و ۴۱ نفر از اعضای شورای عمومی و دو نفر از اعضای شورای مرکزی این تشکل بازداشت شدند که واسطه برخی مسؤولان منجر به آزادی آنان شد اما ساختمان دفتر تحکیم وحدت به وزارت کشور واگذار شد تا به گفته جهانبخش جانجانی، سخنگوی وزارت کشور، این وزارتخانه بر پلمپ آن نظارت داشته باشد. در همان زمان روزنامه بنیان خبر داد که در جلسه کمیسیون دانشجویی شورای تأمین استان تهران مقرر شده تا زمان برگزاری انتخابات سراسری دفتر تحکیم وحدت و رفع اختلاف ها، ساختمان این اتحادیه فک پلمپ نشود و در صورت فک پلمپ شدن تا تعیین اعضای شورای مرکزی، این ساختمان در اختیار وزارت علوم قرار گیرد.

اسعد عجمی، مدیر کل روابط عمومی استانداری تهران، به بنیان گفت: در صورت عدم برگزاری انتخابات سراسری، هیأت نظارت بر تشکل های دانشجویی متشکل از وزیر علوم، معاونت امور دانشجویی و هیأت نظارت بر تشکل های دانشجویی نسبت به برگزاری انتخابات سراسری اتحادیه اقدام خواهند کرد.

این امر با مخالفت و انتقاد شدید هر دو طیف تحکیم وحدت مواجه شد به طوری که هر دو طیف بر استقلال این اتحادیه تأکید کرده و عنوان کردند که مسائل داخلی دفتر تحکیم وحدت به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارتباطی ندارد.

در عین حال سخنان عجمی نشان از این داشت که شورای تأمین و وزارت علوم، نشست شیراز را غیرقانونی می دانند. دو روز بعد در حالی که معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه شیراز خبر می داد که هیأت نظارت این دانشگاه مجوزی برای نشست شیراز صادر نکرده و این نشست غیرقانونی بوده است، هفت عضو سابق شورای مرکزی اعلام کردند که انتخابات این شورا در دانشگاه علامه طباطبایی برگزار خواهد شد و نشست علامه (۱۹ اسفند ۸۰) در حالی برگزار شد که گفته می شد وزارت علوم از دادن مجوز به این نشست ممانعت کرده است. از سوی دیگر، اکبر عطری و رضا حجتی اعلام کردند که نشست انتخاباتی و مسائل داخلی تحکیم وحدت ربطی به وزارت علوم ندارد.

پس از نشست علامه طباطبایی عملاً دو شورای مرکزی در دفتر تحکیم وحدت شکل گرفت کـــه حـــاصل دو انتخابات شیراز و تهران بود و جالب اینکه هر دو از مهر و امضا و سربرگ دفتر تحکیم وحدت برای بیان مواضع خود استفاده می کردند و این مسأله تا آنجا پیش رفت که غلامرضا ظریفیان، معاون دانشجویی وزارت علوم، شکاف دفتر تحکیم وحدت را برای جنبش دانشجویی مهلک توصیف و اعلام کرد: در صورت درخواست یکی از دو گروه از هیأت نظارت بر تشکل ها، این هیأت براساس اساسنامه دفتر تحکیم وحدت نظر خود را اعلام خواهد کرد. اما هر دو طیف بارها پیشنهاد ظریفیان همچنان بر استقلال این اتحادیه اصرار داشتند. درعین حال علی اکبر محسنی، مدیر کل حراست وزارت علوم (۲۰ فروردین ۸۱) اعلام کرد با طرفین دفتر تحکیم وحدت گفت وگوهایی برای حل اختلاف صورت گرفته که هنوز به نتیجه قطعی نرسیده است.

به گفته وی طرفین با میانجی گری هیأت نظارت یا وزارت علوم در این مسأله موافقت کرده اند.

وی از طیف های دفتر تحکیم وحدت خواست برای حل اختلاف به یکی از جریانات داخلی کشور که برای حکمیت آمادگی دارد، اعتماد کنند و این در حالی بود که شورای عالی انقلاب فرهنگی و هیأت نظارت بر تشکل های دانشجویی که از طریق استانداری و شورای تأمین استان در جریان اختلافات پلمپ ساختمان و بازداشت اعضای تحکیم وحدت توسط نیروی انتظامی قرار گرفته اند تاکنون سکوت اختیار کرده اند.